

і самоконтролю, тобто підвищує рівень свідомого ставлення до придбання професійних знань і умінь і особистісних якостей майбутнього лікаря.

Постановка проблеми при розгляді клінічного випадку урологічного хворого дозволяє студентам самим визначити ту область знань у діагностиці, яка необхідна їм для вирішення клінічного випадку. Завдання викладача при цьому правильно націлити студентів на визначення меж цієї області, за межами яких закінчується їх компетенція, і виникають проблемні питання. Враховуючи обмеженість у часі, необхідно, щоб студенти сформулювали проблемні питання в рамках програми інтегрованого навчання. У цьому, на наш погляд, і полягає педагогічна майстерність викладача як т'ютора. Особливістю роботи зі студентами при вирішенні клінічного випадку полягає в тому, що необхідно залучити всіх студентів в обговорення проблеми, створити таку робочу атмосферу, при якій думка кожного, навіть помилкова, буде прийнята на розгляд всією групою. У даній ситуації викладач виступає не як джерело інформації, а як координатор пізнавальної діяльності студентів. Розгляд клінічного випадку урологічного хворого проводиться перед рубіжним контролем, коли вже розібрані всі теми. Обговорення проблемних питань, винесених студентами на самостійний розбір можна провести в день рубіжного контролю, на самому початку заняття, що дозволить ще більше закріпити вивчений матеріал. Такий розподіл по часу дозволяє студентам використовувати знання, отримані на інших дисциплінах модуля, що суттєво зміцнює міжкафедральні та міждисциплінарні зв'язки.

Висновки. Враховуючи, що багато кафедр використовують аналогічні методи навчання, необхідно здійснити чітку координацію планів проведення таких занять між різними дисциплінами, доопрацювати сам процес впровадження даної методики в навчальний процес і постійно підвищувати майстерність кожного викладача.

Таким чином, саме постановка проблеми або проблемної задачі сприяє розвитку свідомого, мотиваційного підходу до навчання. Проблемно-орієнтоване навчання призводить до формування навичок самоорганізації, самонавчання і самоконтролю, тобто підвищує рівень свідомого ставлення до придбання професійних знань, умінь і особистісних якостей майбутнього лікаря.

УДК 378.147.02.016:615.01

МЕТОДОЛОГІЯ ПРОБЛЕМНО-ОРІЄНТОВАНОГО ПІДХОДУ ДО ВИРІШЕННЯ ЗАВДАНЬ У ФАРМАЦЕВТИЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Демченко В.О., Рижов О.А.

Запорізький державний медичний університет

Ключові слова: проблемно-орієнтований підхід, онтологія, фармацевтична діяльність.

Сьогодні ринок праці потребує висококваліфікованих фахівців фармацевтичної галузі, які мають заданий набір компетенцій і можуть легко адаптуватися до змін зовнішнього середовища ринку. Підхід у підготовці таких спеціалістів з об'єктно-орієнтованого, який засновано на практико-орієнтованих методах, переходить на проблемно-орієнтований через створення нового освітнього середовища у вигляді комп'ютерних систем навчання для освоєння модульних програм в освітньому закладі, нових підходах до оцінки якості підготовки через оцінку рівня засвоєння дисциплін, професійних модулів і оцінку компетенцій студентів.

Тому, метою наших досліджень стало створення методології використання проблемно-орієнтованого підходу у підготовці спеціалістів фармацевтичного профілю для вирішення різного роду завдань, які виникають у роботі майбутніх фахівців фармацевтичної галузі.

Проблемно-орієнтований підхід до навчання засновано на різних формах стикання студентів з ситуаціями, які вимагають аналізу з використанням отриманих знань за різними дисциплінами та прийняття рішення. Студент отримує завдання (проблему) із кейсу та використовує для його рішення необхідні знання, навички та вміння, які формують у нього професійні компетенції. Теоретичні знання і практичні навички, якими він володіє – це лише частина професійних компетенцій, під якими розуміється інтегральна характеристика, що визначає здатність вирішувати професійні проблеми, типові та атипові професійні завдання, що виникають в реальних ситуаціях його професійної діяльності.

У додипломному навчанні студентів фармацевтичного напрямку визначається набір компетенцій, якими він повинен володіти. Вони затверджені освітньо-кваліфікаційними характеристиками (ОКХ) і освітньо-професійними програмами (ОПП). Також, прототипами компетенцій є ситуаційні задачі ліцензійних іспитів «Крок -1,2». Але вони є однокроковими рішеннями і не розвивають ситуаційне мислення у студентів. А використання проблемно-орієнтованого підходу направлене на формування професійних компетенцій майбутнього фахівця, який включає етапи визначення проблеми, аналізу проблеми, пошуку альтернативних рішень, вибору оптимального рішення та його прийняття.

Результатом цілеспрямованого застосування проблемно-орієнтованого підходу мають стати навички аналізу проблеми: відокремлення її симптомів від причин, виявлення ключової причини проблеми і формулювання проблеми з точки зору розриву між поточною і бажаною ситуацією; навички пошуку вирішення проблеми, генерації нових ідей, висування і перевірки гіпотез, вибору оптимального варіанта рішення; навички використання в якості інструментів мислення теорій і концепцій; навички комунікації, роботи у команді без висування лідерства.

Основною складовою методології цього підходу є відбір контенту знань, який повинен ґрунтуватися на онтологіях, що будуть включати основні терміни і відносини тематичної області, а також правила їх поєднання. При цьому необхідно об'єднати контенти знань всіх суміжних дисциплін. Під розглядаєму проблему необхідно побудувати концептуальну схему у вигляді дерева з широким спектром локальних і системних оцінок окремих елементів та взаємозв'язків, яке буде складатися зі структури даних, що містять всі релевантні класи об'єктів, їх зв'язки і правила (теореми, обмеження), прийняті в даній області.

Таким чином, методологія проблемно-орієнтованого підходу для вирішення завдань спеціалістами фармацевтичної галузі буде включати наступний алгоритм: відбір компетенцій, визначення структури понять на основі онтологій базових і суміжних дисциплін, створення віртуальних ситуацій, визначення проблеми та її рішення. Все це є змістом розроблених кейсів у додипломному навчанні для підготовки майбутнього фахівця.

УДК 61:37;615.1:37

ДОСВІД ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ НА ЕТАПІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ ЗА ДОПОМОГОЮ САЙТУ

www.webcardio.org

Долженко М.М., Боброва О.В., Давидова І.В., Конопляник Л.І., Лобач Л.Є.,
Мимренко С.М., Нудченко О.О., Поташев С.В., Перепельченко Н.А.,
Сімагіна Т.В.

Національна медична академія післядипломної освіти імені П.Л.Шупика

Ключові слова: дистанційна освіта, онлайн навчання, післядипломна освіта.

Мета: оцінити ефективність впровадження дистанційної форми навчання на етапі післядипломної підготовки лікарів кардіологічного профілю.

Методи: 30 курсантів циклу “Невідкладна кардіологія і актуальні питання клінічної аритмології” на початку циклу дистанційно, за допомогою сайту www.webcardio.org, склали іспит за темою “Аритмії серця”. Середній відсоток балів, отриманих на цьому етапі, склав 33%. Після цього курсанти прослуховували лекції за вказаною тематикою на кафедрі, брали участь в обходах відділення аритмій серця. Всі курсанти були поділені на групи, кожна з яких представляла проблемно-орієнтований розбір реального діагностично складного клінічного випадку з подальшим обговоренням і рецензуванням проведеного діагностичного алгоритму і тактики лікування всіма курсантами за участю викладачів кафедри. Паралельно з цим курсанти у вільний час онлайн прослуховували відеолекції, знайомились зі статтями з вказаної проблематики, сучасними рекомендаціями українського і провідних світових кардіологічних товариств, проглядали останні найактуальніші